

Yleisiä esteettömyyskriteereitä

Tässä tarkistuslistassa käydään läpi joitakin keskeisiä ulko- ja sisätilojen esteettömyyttä edistäviä asioita. Tarkistuslista on tehty itsearviointia varten, eikä se korvaa koulutetun esteettömyyskartoittajan tekemää esteettömyyskartoitusta.

Opastus

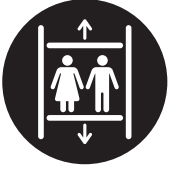
- Kohteen esteettömyystiedot on kuvailtu kattavasti monessa eri viestintäkanavassa.
- Opasteet ovat selkeitä ja tarpeeksi isokokoisia.
- Opasteissa on selkeä tummuuskontrasti taustan ja tekstin tai symbolin ja taustan välillä.

Ulkotilat

- Saattoliikenteen pysähdyspaikka sijaitsee esteettömän sisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä.
- Esteettömät autopaikat (leveys 3,6 m) ovat selkeästi merkittyjä.
- Esteettömiä autopaikkoja on riittävä määrä, tai vähintään yksi, lähellä esteetöntä sisäänkäyntiä.
- Kulkureitit esteettömiltä autopaikoilta ja tontin rajalta sisäänkäynnille ovat tasaisia, kovapintaisia, luistamattomia ja riittävän leveitä.
- Kulkureittien valaistus on tasainen, riittävä ja häikäisemätön.
- Talvikunnossapidolla hoidetaan kulkureittien ja pysäköintipaikkojen käytettävyys talvi-aikana. Pihasuunnitelmassa huomioidaan lumenkasauspaikat.

Sisäänkäynti

- Sisäänkäynti on katettu, valaistu ja helposti tunnistettavissa.
- Sisäänkäynti on toteutettu ilman tasoeroja, tai portaiden oheen on rakennettu loiva luiska (luiskan leveys vähintään 90 cm ja kaltevuus enintään 5 %) tai muu tasonvaihtoratkaisu.
- Luiska ja portaat on varustettu molemminpuolisilla käsijohteilla.
- Jos pääsisäänkäynti ei ole esteetön, niin esteetön sisäänpääsy on opastettu.
- Ovi on automaattisesti aukeava tai kevyttoiminen ja avattavissa yhdellä kädellä.
- Oven vapaa leveys on vähintään 90 cm ja mahdollisen kynnyksen korkeus on enintään 2 cm.
- Jos sisäänkäynnissä on pyöröovi, on vieressä myös kevyttoiminen kääntöovi.

- Tuulikaapin on oltava tarpeeksi tilava, varsinkin jos toinen tai molemmat ovet avautuvat tuulikaappiin.
- Oven avauspuolella oven ja nurkan tai muun kiinteän esteen välinen etäisyys on vähintään 40 cm.
- Ovi ei avaudu mahdollisen luiskan eteen.

Portaat

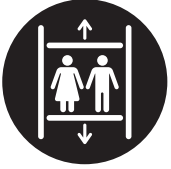
- Portaiden valaistus on tasainen, riittävä ja häikäisemätön.
- Portaissa seinät ja lattia erottuvat toisistaan tummuuskontrastilla.
- Portaat ovat suoravartiset.
- Askelman etureunassa on kontrastiraita.

Käsijohteet

- Käsijohteet on toteutettu molemmille puolille.
- Käsijohteet erottuvat tummuuskontrastilla taustastaan.
- Käsijohteet jatkuvat mahdollisimman yhtenäisesti portaassa, koska käsijohteet ohjaavat kulkua.

Sisätilat

- Odotustilassa on istuimia riittävästi ja niitä on useammalla eri istuinkorkeudella.
- Kulkuväylien leveys on vähintään 150 cm, jolloin pyörätuolin käyttäjän ja kävelevän henkilön on mahdollista ohittaa toisensa tai avustajan ja opaskoiran kanssa liikkuminen on mahdollista.
- Kulkuväyliä ei ole kavennettu kalusteilla, mainoksilla tai vastaavilla.
- Itsepalvelu-, vuoronumero- ja vastaavia automaatteja on helppo käyttää, ja ainakin osassa painikkeet ovat tarpeeksi matalalla (korkeus 85–110 cm).
- Lisäksi automaattien mahdolliset symbolit, tekstit ja numerot ovat riittävän suurikokoisia (vähintään 1,5 cm) ja muodostavat selkeän kontrastin taustaa vasten.
- Useampikerroksissa rakennuksissa on käytössä vähintään 8 hengen standardihissi (korin sisämitat 110 cm x 140 cm). Liukuportaat tai liukukäytävä ei riitä ainoaksi tasonvaihtoratkaisuksi.
- Palvelupisteiden kohdalla kulkuleveys on vähintään 90 cm.
- Palvelupisteitä on sekä istuen että seisoen asioiville henkilöille.
- Palvelupisteiden maksupäätteissä on myös siirrettäviä vaihtoehtoja.

Esteetön wc-tila

- Rakennuksessa on määräykset ja suositukset täyttävä esteetön wc-tila.
- Esteettömässä wc-tilassa on 150 cm pyörähdysympyrä.
- Wc-istuimen molemmin puolin vähintään 80 cm vapaa tila.
- Jos wc-tilassa on vapaa tila vain toisella puolella wc-istuinta, lähellä on toinen peilikuvana toimiva wc-tila.
- Wc-istuimen molemmin puolin on seinään kiinnitetyt käsituet.
- Pesualtaan alla on vapaa polvitila (korkeus vähintään 67 cm, leveys väh. 80 cm, syvyys väh. 60 cm).
- Wc-tilan varusteisiin ylettyä istuinkorkeudelta, ja ne ovat käytettävissä yhdellä kädellä.

Henkilökunnan koulutus

- Henkilökunta osaa koulutuksen tms. perusteella huomioida apua tarvitsevat asiakkaat (esimerkiksi vanhukset, vammaiset jne.) ja tarvittaessa avustaa heitä.

Muuta

- Avustaja- ja opaskoirat ovat tervetulleita.
- Pelastussuunnitelmassa on huomioitu liikkumis- ja toimimisesteiset henkilöt.

Lue lisää esteettömyydestä Invalidiliiton verkkosivuilta osoitteesta www.invalidiliitto.fi/esteettomyys.

Lisää erilaisia esteettömyyden tarkistuslistoja on osoitteessa www.invalidiliitto.fi/tarkistuslistoja.

Invalidiliiton esteettömyysasiantuntijat tavoittaa sähköpostilla esteettomyys@invalidiliitto.fi

